

KARTA KURSU

Nazwa	Stosunki Międzynarodowe
Nazwa w j. ang.	International relations

Koordynator	dr hab. prof. UP Małgorzata Winiarczyk-Kossakowska	Zespół dydaktyczny
		dr hab. prof. UP Małgorzata Winiarczyk-Kossakowska dr Grzegorz Nycz
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia):

Celem kursu jest zapoznanie studentów z pojęciem stosunków międzynarodowych w warstwie przedmiotowej, jak i podmiotowej oraz mechanizmami i zasadami stosunków międzynarodowych. Ponadto celem jest wyrabianie umiejętności analizowania wydarzeń i procesów z zakresu stosunków międzynarodowych i doskonalenie umiejętności analizowania materiałów źródłowych oraz formułowania wniosków.

Warunki wstępne:

Wiedza	Podstawowa wiedza z zakresu geografii politycznej i ekonomicznej, historii współczesnych państw i systemów politycznych.
Umiejętności	Umiejętność analizy i interpretacji złożonych zjawisk w stosunkach międzynarodowych
Kursy	Nauka o państwie i prawie Współczesne systemy polityczne

Efekty kształcenia:

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	W01-zna elementarną terminologię używaną w nauce o stosunkach międzynarodowych i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych. Potrafi zdefiniować pojęcie stosunków międzynarodowych oraz określić ich determinanty;	K1_W02 K1_W03
	W02 -ma wiedzę w zakresie nauki o stosunkach międzynarodowych, jej miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk;	K1_W04 K1_W05
	W03-posiada podstawową wiedzę na temat podmiotów kształtujących stosunki międzynarodowe oraz relacji i procesów jaki między nimi zachodzą;	K1_W05
	W04-posiada podstawową wiedzę z zakresu teorii stosunków międzynarodowych i potrafi ocenić postawy i zachowania uczestników stosunków międzynarodowych przez pryzmat poszczególnych modeli teoretycznych;	K1_W01 K1_W03

Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	U01 - potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu stosunków międzynarodowych oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania rzeczywistości międzynarodowej, zarówno w sferze politycznej, gospodarczej, militarnej, kulturalnej i innych;	K1_U01 K1_U02 K1_U03
	U02- prawidłowo stosuje podstawowe pojęcia z zakresu stosunków międzynarodowych, a także innych nauk społecznych;	K1_U03

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
-----------------------	-----------------------------	-------------------------------------

	K01 ma świadomość konieczności samokształcenia i systematycznego uzupełniania wiedzy. Docenia znaczenie wiedzy politologicznej w procesie zrozumienia i wyjaśniania najważniejszych problemów współczesnego świata. Jest świadomy konieczności krytycznej analizy zdobytej wiedzy.	K1_K01
	K02 -potrafi komunikować się z otoczeniem i przekazywać podstawową wiedzę na tematy dotyczące stosunków międzynarodowych;	K1_U02 K1_U04
	K03 potrafi określić charakter współczesnych stosunków międzynarodowych i na tej podstawie wykorzystać mechanizmy pomocne w kształtowaniu własnej tożsamości i ścieżki kariery zawodowej;	K1_K03 K1_U04

studia stacjonarne

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	30	30										tak	

studia niestacjonarne

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	20	10										tak	

Opis metod prowadzenia zajęć - studia stacjonarne:

Wykład: tradycyjny i interaktywny w formie prezentacji w PowerPoint, z zastosowaniem aktywnych metod dydaktycznych, obejmujący prezentację tematyki z zakresu stosunków międzynarodowych.

Ćwiczenia: odpowiedź pisemna końcowa na pytania ćwiczeniowe zgodne z wymaganiami egzaminacyjnymi. Praca podczas ćwiczeń – wybór jednego z tematów zajęć do referatu ustnego przedstawianego podczas zajęć w oparciu o wybraną literaturę przedmiotu.

--

Opis metod prowadzenia zajęć - **studia niestacjonarne**:

Wykład: tradycyjny i interaktywny w formie prezentacji w PowerPoincie, z zastosowaniem aktywnych metod dydaktycznych, obejmujący prezentację tematyki z zakresu stosunków międzynarodowych.

Ćwiczenia: odpowiedź pisemna końcowa na pytania ćwiczeniowe zgodne z wymaganiami egzaminacyjnymi. Praca podczas ćwiczeń – wybór jednego z tematów zajęć do referatu ustnego przedstawianego podczas zajęć w oparciu o wybraną literaturę przedmiotu.

Formy sprawdzania efektów kształcenia -- **studia stacjonarne**:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X		X		X	
W02							X		X				
U01							X	X					
U02						X		X				X	
K01								X					
K02		X					X	X		X		X	
K03						X		X					

Formy sprawdzania efektów kształcenia -- **studia niestacjonarne**:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X		X		X	
W02							X		X				
U01							X	X					
U02						X		X				X	
K01								X					
K02		X					X	X		X		X	
K03						X		X					

studia stacjonarne

Kryteria oceny	Na ocenę z przedmiotu „ Stosunki międzynarodowe” składają się następujące
----------------	---

	elementy: wynik uzyskany na egzaminie, oceny cząstkowe uzyskiwane z kolokwii pisemnych w toku semestru, omawiających wybrane lektury z zakresu stosunków międzynarodowych (lektury z listy literatury uzupełniającej sukcesywnie uzupełnianej przez wykładowcę) oraz obecność na zajęciach i aktywny udział w dyskusji.
--	---

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	Na ocenę z przedmiotu „Stosunki międzynarodowe” składają się następujące elementy: wynik uzyskany na egzaminie, oceny cząstkowe uzyskiwane z kolokwii pisemnych w toku semestru, omawiających wybrane lektury z zakresu stosunków międzynarodowych (lektury z listy literatury uzupełniającej sukcesywnie uzupełnianej przez wykładowcę) oraz obecność na zajęciach i aktywny udział w dyskusji.
----------------	--

Uwagi	Studenci, których udział w dyskusji i ogólne zaangażowanie w pracę na ćwiczeniach zostanie uznany za wyróżniający mogą uzyskać dodatkowe punkty na egzaminie.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1. Powstanie i ewolucja nauki o stosunkach międzynarodowych. Stosunki międzynarodowe jako rzeczywistość i nauka. Wprowadzenie. Nauka o stosunkach międzynarodowych jako szersza dziedzina humanistyki. Instytucjonalizacja nauki o stosunkach międzynarodowych.
2. Uczestnicy w stosunkach międzynarodowych. Państwa i narody w stosunkach międzynarodowych; organizacje międzynarodowe; aktorzy transnarodowi; jednostki.
3. Podstawowe teorie stosunków międzynarodowych.
4. Prawa rozwoju i zmienności w stosunkach międzynarodowych. Czynniki rozwoju i zmienności stosunków międzynarodowych: prawo internacjonalizacji, prawo instytucjonalizacji, prawo oddziaływań międzynarodowych, prawo współzależności międzynarodowych
5. Wizje rzeczywistości międzynarodowej. Rosyjska wizja rzeczywistości międzynarodowej, chińska wizja rzeczywistości międzynarodowej, indyjska wizja rzeczywistości międzynarodowej, arabska wizja rzeczywistości międzynarodowej.
6. Oddziaływania międzynarodowe: systemy międzynarodowe. Pojęcie systemu i systemu międzynarodowego. Podstawowe kategorie, struktura i funkcjonowanie.
7. Podstawowe sposoby regulacji w stosunkach międzynarodowych; regulacje konwencjonalne i niekonwencjonalne.
8. Wartości w stosunkach międzynarodowych. Normy etyczne w stosunkach międzynarodowych. Normy polityczne w stosunkach międzynarodowych. Normy prawnomiędzynarodowe w stosunkach międzynarodowych.

9. Konflikt i przemoc w stosunkach międzynarodowych; podstawowe przyczyny konfliktów, ich typy oraz sposoby rozwiązywania. Relacje kategorii: sytuacja konfliktowa – konflikt – wojna. Klasyfikacja.
10. Współpraca w stosunkach międzynarodowych. Teorie współpracy międzynarodowej. Teorie integracji. Mechanizmy i zasady współpracy.
11. Działania międzynarodowe: polityka zagraniczna państw. Pojęcie polityki zagranicznej. Polityka zagraniczna a polityka wewnętrzna. Funkcje polityki zagranicznej. Uwarunkowania, interesy, cele, środki i metody polityki zagranicznej. Procesy podejmowania decyzji w polityce zagranicznej państw. Efektywność polityki zagranicznej państw.
12. Pojęcie ładu w stosunkach międzynarodowych;

Ćwiczenia:

1. Realizm w stosunkach międzynarodowych
2. Globalizacja jako proces i jako era w dziejach najnowszych
3. Aktorzy stosunków międzynarodowych XXI wieku – podmioty państwowe i niepaństwowe
4. Rola mocarstw w XXI wieku – unipolarizm, pozostałości bipolarizmu, multipolarizm
5. Ważniejsze konflikty międzynarodowe XX i XXI oraz metody ich wygaszania
6. Zagrożenia związane z bronią masowego rażenia ery nuklearnej
7. Konflikty religijne i etniczno-narodowościowe jako główna przyczyna starć zbrojnych po zimnej wojnie
8. Główne wyzwania polityki światowej XXI wieku z perspektywy realistycznej
9. Zapalne punkty w stosunkach międzynarodowych na poziomie regionalnym:
 - a. konflikt bliskowschodni
 - b. spory dotyczące sąsiedztwa wschodzącego supermocarstwa – ChRL, w tym tajwański
 - c. konflikty na obszarze b. ZSRR
 - d. pogoń za organizacjami terrorystycznymi w państwach muzułmańskich i zachodnich
10. Znaczenie integracji międzynarodowej doby globalizacji
 - a. wyzwania związane z powiększeniem Unii Europejskiej i NATO
 - b. rola organizacji regionalnych w moderowaniu sporów międzynarodowych
11. Główne konsekwencje zakończenia zimnej wojny i jałtańskiego podziału Europy
12. Próby tworzenia systemu bezpieczeństwa międzynarodowego ery pozimnowojennej
13. Państwa upadłe
14. Światowa równowaga sił okresu zimnej wojny i po jej zakończeniu

Wykaz literatury podstawowej:

1. Gałganek A., Historia teorii stosunków międzynarodowych, Warszawa, PWN 2009.
2. Kukułka J., Wstęp do nauki o stosunkach międzynarodowych, Warszawa: Scholar 2003.
3. Łoś-Nowak T., Stosunki międzynarodowe. Teorie -systemy- uczestnicy, Wrocław: UWr ,2000 i nast.
4. Mingst K., Podstawy wiedzy o stosunkach międzynarodowych, PWN, Warszawa 2006.
5. Szymborski W., Międzynarodowe stosunki polityczne, Wers, Bydgoszcz 2006.
6. Viotti P.R., Kauppi M.V., International Relations Theory. Realism, Pluralism, Globalism, 2nd ed., New York, Toronto 1993.
7. Zięba R. (red.), Wstęp do teorii polityki zagranicznej państwa, Toruń: A. Marszałek 2004.

Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Brzeziński Z., Wielka Szachownica. Główne cele polityki amerykańskiej, Warszawa 1998
2. Cesarz Z., Stadtmüller E. (red.), Problemy polityczne współczesnego świata, Wrocław 2000
3. Czubik P., Organizacje międzynarodowe, Warszawa 2002
4. Fukuyama F., Budowanie państwa, Poznań 2005
5. Gołębski F., Czynniki społeczny w kształtowaniu współczesnych stosunków międzynarodowych, Warszawa 1991
6. Kissinger H., Dyplomacja, Warszawa 1996
7. Kubiak H., U progu ery postwestfalskiej. Szkice z teorii narodu, Kraków 2007
8. Kukułka J., Teoria stosunków międzynarodowych, Warszawa 2000
9. Kuźniar R. (red.), Porządek międzynarodowy u progu XXI wieku, Warszawa 2005
10. Nye J.S. jr., Konflikty międzynarodowe. Wprowadzenie do teorii i historii, Warszawa 2009
11. Nye J.S. jr., Soft power: jak osiągnąć sukces w polityce światowej, Warszawa 2007
12. Polk W., Sąsiedzi i obcy: podstawy stosunków międzynarodowych, Warszawa 2000
13. Sułek M., Prognozowanie i symulacja międzynarodowa, Warszawa 2010

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) - studia stacjonarne:

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5

	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) - studia niestacjonarne:

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	25
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4